

ACC. NR M. 14270: 1-4.

Landskap: Skåneland Upptecknare: Elae Ugander, Lund
Härad: Tönnersjö Berättare: Alfred Halin, Tönninge
Socken: Tönninge Berättarens yrke: løjtnant
Uppteckningsår: 1956 Född år 1884 i Gråmanstorp, Klare

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya tiden kom till bygden.
Laxagille. s. 4. s. 1-3.

LuF 73.

ACC. N:R M. 14270:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND.

Löjtnant Halin kom som pensionär 1937 till Trönningen och har sedan dess intresserat sig mycket för socknens historia och gjort noggranna anteckningar om personer och händelser i Trönninge från 1800-talet och framåt.

Trönninge socken omfattade, och gör det fortfarande, endast två byar: Trönninge och Päärp till vilken sedan också räknas fiskeläget Laxvik, som numera mest bebos av sommar-gäster.

Laga skifte företogs i Trönninge 1834 och i Päärp 1844-46. I Trönninge ^{blev} sju gårdar av tolv ut-

ACC. N:R M. 14270:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

flyttade och i Päärp fem gårdar av sed.
Trönningsträsket är en rik bygd
mår jorden är mycket god.

På 1870-talet tillkom den första
handelsboken med tillhörande bageri
[fullt legal], vilken ägde bestånd till 1943.

I Päärp tillkom 1873 en folk-
högskola, den första i Halland. Den
hade ett 30-tal elever och var in-
lyst i Agusgården i Päärp. År 1876
flyttades den emellertid till Katrineberg.

År 1885 öppnades järnvägen.

Ett privat mejeri startades
1885 och varade till 1904. År 1908
tillkom ett arbetsmejeri som nedlades
1942, då det blev centralmejeri i Halmstad.

ACC. N:R M. 14270:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vini, en fabrik för vacuumtorkning av spannmål, anlades 1897 och tegelbruket öppet därefter, 1898.

Brännvinbränning förekom 1860 - 92 i fastigheten Galan, var innehavaren beviljades varje år under tiden 1874 - 84 att till arkäntring sälja brännvin om minst 15 kamor.

I Sörgården brändes brännvin 1901 - 15; under kampanjen sopsöskades där 16 man vilka eljest arbetade vid tegelbruket.

Två judar betalade smörrenta till kyrkan fram till 1924, då man i stället bildade en fond, vars ränta går till kyrkan.

Som specialitet för Trönings socken
får väl de årligen återkommande
lavagillena räknas; de har förekommit
så långt tillbaka man kan minnas
och förekommer ännu. Trönings och
Påarp hade sina gillen var för sig
varje år i slutet av juli, då
laxen är som bäst. Att hålla gille
gick i tur på de bönder, som hade
i mantal satt jord. Lavagillena
avslutades ofta med fukost. Endast
mantliga deltagare. Socken hade all-
männingar med vid havet, vilka + fis-
kerätten avsenderades ut, och så fick
man i gengäld lax till gillena.
Numera får man köpa lax till
sina gillen av en fiskare.